

Seat No. _____

HB-1901300202040400
M. A. (Sem.-IV) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination

April - 2023

Geography : Paper-18
(Man & Environment System)
(New Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ/નકશો દોરો.
 (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1 માનવ અને પર્યાવરણ સંબંધનો ઇતિહાસ વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

1 પર્યાવરણ ભૂગોળનો પરિચય આપી પર્યાવરણના પ્રકારોનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો. 14

2 કુદરતી આપત્તિઓ એટલે શું? કુદરતી આપત્તિઓ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. 14

અથવા

2 પર્યાવરણ અભ્યાસના અભિગમો જણાવો. 14

3 પારિસ્થિતિક તંત્રના પ્રકાર, બંધારણ અને કાર્યોને ટૂંકમાં સમજાવો. 14

અથવા

3 પર્યાવરણમાં પાણીનું મહત્વ સમજાવો અને જલચક્ર પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

4 ભારતના કોઈ પણ એક ઈકોલોજી પ્રદેશનો તેના વનસ્પતિ અને પ્રાણી જીવન સાથે કેવો સંબંધ છે તે જણાવો. 14

અથવા

4 પર્યાવરણીય યોજના એટલે શું? તેના વિવિધ પાસાની જાણકારી આપો. 14

- 5 નીચેની ચાર નોંધ પૈકી કોઈ પણ બે નોંધના જવાબ આપો: 14
- (1) પર્યાવરણ ભૂગોળનો વ્યાપ
 - (2) જમીન પ્રદૂષણ
 - (3) આપદા પ્રબંધનના કાર્યો
 - (4) આધુનિક માનવની પર્યાવરણ પર અસર.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Draw diagram/map as necessary.
(2) All questions carry equal marks.

- 1 Explain in detail the chronology of 'man and environment relationship.' 14

OR

- 1 Give the introduction of environment geography and describe in short types of environment.

- 2 What is natural hazard? Give detailed information about natural hazards. 14

OR

- 2 Give the approaches of environmental studies.

- 3 Explain in brief the types, structure and function of ecosystem. 14

OR

- 3 Explain the importance of water in the environment and write an extended note on the water cycle.

- 4 Tell us about any one ecology region in India that is related to its plant and animal life. 14

OR

- 4 What is meant by environmental management? Describe in detail its various aspects.

- 5 Write notes on any **two** of the following four notes: 14

- (1) Scope of environment geography
- (2) Soil pollution
- (3) Functions of disaster management
- (4) Impact of modernly man on environment.